HÖGSKOLAN I BORÅS

Förskollärarutbildning för pedagogiskt verksamma
Preschool Teacher Education Programme for staff already working
210 högskolepoäng

Ladokkod: LGFÖB
Version: 3.2
Utbildningsnivå: Grundnivå
Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-04-11
Gäller från: HT 2013
Gäller för:

Allmänna mål

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(Högskolelagen 1 kap 8§)

Utbildningens mål

För förskollärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som förskollärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse
För förskollärarexamen ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det förskolepedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana förskoledidaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga
För förskollärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att möta barnens behov av omsorg och att skapa förutsättningar, inbegripet genom lek och skapande verksamhet, för alla barn att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje barns lärande och utveckling,

- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje barns lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera barns allsidiga lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra förskolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
För förskollärarexamen ska studenten
- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)
För förskollärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det förskolepedagogiska området.

Lokala mål vid Högskolan i Borås
Vid Högskolan i Borås ska studenten utifrån teorier och styrdokument samt egna erfarenheter av både tidigare och pågående arbete i förskola:
- visa förmåga att med utgångspunkt i ett inkluderande synsätt på den pedagogiska verksamheten, arbeta så att alla barn ges möjlighet till full delaktighet och gemensamt ansvarstagande
- kunna redogöra för och problematisera betydelsen av ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter på hållbar utveckling och relatera dessa kunskaper till yrkesrollen
- visa förmåga att använda, analysera och värdera estetiska lärprocesser som ett redskap för barns lärande och utveckling
- utveckla ett reflekterande och analytiskt förhållningssätt i sin relation till information, informations- källor och informationssökning
- visa en digital kompetens som är relevant för yrkesprofessionen genom att kunna använda olika digitala verktyg, kunna designa lärandemiljöer med stöd av digitala verktyg samt kunna
- kritiskt granska olika former av digitalt material och sociala medier.

Innehåll

Utbildningen omfattar två områden: en utbildningsvetenskaplig kärna om 75 hp, där 15 hp motsvarar arbetsplatsförlagd utbildning samt studier inom det förskolepedagogiska området om 120 hp inklusive motsvarande 15 hp arbetsplatsförlagd utbildning. Förskollärarstudenterna skriver ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 hp med anknytning till det förskolepedagogiska området.

I förskollärarutbildningen vid Högskolan i Borås betonas vikten av integrationen mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt de estetiska uttrycksformernas och lekens betydelse i pedagogisk verksamhet i förskola och förskoleklass. Alla utbildningar vid Högskolan i Borås har också en profil mot hållbar utveckling och informationssökningskompetens. I förskollärarutbildningen ingår därtill utveckling av en digital kompetens.

30 hp av förskollärarutbildningen ligger på avancerad nivå för att möjliggöra för studenten att efter ytterligare en termins studier kunna bli behörig för forskarutbildning.

Utbildningens innehåll kan se olika ut för enskilda studenter beroende på hur stor del av utbildningen som valideras och bedöms för tillgodoräknande utifrån reell kompetens.

Utbildningens struktur vid Högskolan i Borås
Kurser som ingår i utbildningen är följande:

Utbildningsvetenskaplig kärna 30 hp, varav 3 hp arbetsplatsförlagda moment
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna I för pedagogiskt verksamma i förskolan
Delkurs 1: Utbildningssystemets framväxt, nutida villkor och demokratiska grunder, 15 hp
Delkurs 2: Allmändidaktik och lärande, 15 hp

Studier inom det förskolepedagogiska området, 30 hp, varav arbetsplatsförlagda moment 6 hp
Kurs: Barnet och förskolan - förskoledidaktiska aspekter för pedagogiskt verksamma i förskolan, 30 hp

Studier inom det förskolepedagogiska området, 30 hp
Kurs: Barn, kultur och kommunikation i ett förskoledidaktiskt perspektiv för pedagogiskt verksamma i förskolan, 30 hp

Studier inom det förskolepedagogiska området, 30 hp, varav arbetsplatsförlagda moment 4,5 hp
Kurs: Förskoledidaktiska perspektiv på barn, naturvetenskap och teknik för pedagogiskt verksamma i förskolan, 30 hp

Utbildningsvetenskaplig kärna 30 hp, varav 3 hp arbetsplatsförlagda moment
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna II för pedagogiskt verksamma i förskolan
Delkurs 1: Demokratins villkor, 12 hp
Delkurs 2: Specialpedagogiska perspektiv, 6 hp
Delkurs 3: Ledarskap, utvecklingsarbete och konflikthantering, 7,5 hp

Studier inom det förskolepedagogiska området, 30 hp, varav arbetsplatsförlagda moment 4,5 hp
Kurs: Didaktik, estetiska lärprocesser och barns meningsskapande i språk, kommunikation och matematik för pedagogiskt verksamma i förskolan, 30 hp, Avancerad

Utbildningsvetenskaplig kärna, 15 hp, varav arbetsplatsförlagda moment 9 hp samt Studier inom det förskolepedagogiska området, 15 hp
Kurs: Utbildningsvetenskaplig kärna III för pedagogiskt verksamma i förskolan; Vetenskapliga perspektiv, 15 hp
Kurs: Examensarbete; Att utforska pedagogiskt arbete för pedagogiskt verksamma i förskolan, 15 hp

Validering av reell kompetens
I den inledande delen av utbildningen genomgår studenten en valideringsprocess som syftar till att kartlägga studentens reella kompetens som kommer att vara utgångspunkt för studentens fortsatta studier. Det innebär att studentens reella kompetens kommer att vara avgörande för vilka kursmål studenten behöver examineras på. Detta synliggörs i en individuell studieplan för studier och examination, där studentens yrkeserfarenhet och kompetens har en fortsatt viktig roll. I studieplanen identifieras a) mål som är bedömda och ska tillgodoräknas, b) mål som delvis är bedömda men behöver kompletteras mer genom studier och arbetsplatsförlagd utbildning samt examination där arbetslivserfarenheter är fortsatt betydelsefulla, c) mål som kräver studier för nya kunskaper.

Arbetsplatsförlagd utbildning
Studenter som antas till denna lärarutbildning som innefattar ett synliggörande av erfarenhetsbaserade kunskaper måste ha gedigna erfarenheter från yrkesområdet. Den arbetsplatsförlagda utbildningen fyller flera funktioner genom att utgöra situerat lärande, där behovet av det teoretiska innehållet i förhållande till verkliga situationer utgör utgångspunkt för lärandet. Studenterna ges tillfälle att kontinuerligt i den egna dagliga förskoleverksamheten grunda studierna i praktisk erfarenhet med åtföljande reflektion tillsammans med andra. En del av den första periodens arbetsplatsförlagda del under den inledande valideringsterminen genomförs på en medstudents förskola (åtta veckor). Den resterande arbetsplatsförlagda delen genomförs på den egna arbetsplatsen under hela utbildningen.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet + Naturkunskap 1b / 1a1+1a2, Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2.
Eller:
Engelska B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A. Dessutom krävs minst fem års erfarenhet av pedagogiskt arbete i förskolan efter 1 juli 1998 på minst halvtid, varav två år ska vara sammanhängande samt pågående anställning i förskola då validering (bedömning av reell kompetens) av arbetsplatsförlagd utbildning sker under hela studietiden

Examen

Avklarad utbildning leder till Förskollärarexamen 210 högskolepoäng på grundnivå, (Degree of Bachelor of Arts in Pre-School Education).

Utfärdande av examensbevis sker efter ansökan på särskilt formulär. Mer information finns på högskolans webbplats.

Studentinflytande och utvärdering

Förskollärarutbildningen har ett särskilt ansvar för att arbeta aktivt med studentinflytande både för att säkerställa kvaliteten i utbildningen och inför studentens kommande yrkesroll. Hela utbildningen, delar av utbildningen såväl som enskilda kurser ska värderas och utvärderas kontinuerligt och återkopplas till alla aktörer i utbildningen. Externa aktörer deltar vid utvärdering i Utbildningsrådet för lärarutbildningen.

Alla kurser planeras i samråd med studenter och utvärderas efter avslutad kurs. Omfattar kursen 15 högskolepoäng eller mer skall också utvärdering ske vid minst ett tillfälle under kursens gång. Vid såväl kurs- som programutvärderingar ska resultat delges både studenter och personal.

Övrigt

Utbildningen är individuellt upplagd, både vad gäller innehåll och examination, baserad på den kunskap och kompetens som den enskilda studenten har med sig in i utbildningen samt ytterligare fördjupar i såväl teoretiska som arbetsplatsförlagda studier. Studietakten avgörs av studentens validerade kunskap och kompetens. Utbildningen följer terminstiderna men viss del av studierna är förlagda som sommarkurs.

Utbildningen kan kompletteras med en påbyggnadsutbildning i pedagogiskt arbete om 30 hp och studenten blir då behörig att söka till forskarutbildning.

Delar av utbildningen kan utgöras av utlandsstudier.

Denna utbildningsplan har dnr 158-14.

Undervisningen bedrivs både på svenska och engelska.